

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003113

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-09-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макарова Тетяна Петрівна

2. Tetiana P. Makarova

Кваліфікація: 081

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2311-8939

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 20-09-2024

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 6829

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.27.01

Тема дисертації:

1. Адміністративно-правове забезпечення захисту соціальних прав військовослужбовців та членів їх сімей в Україні
2. Administrative and legal support for the protection of social rights of servicemen and members of their families in Ukraine

Реферат:

1. Дисертацію присвячено проведенню науково-правового аналізу адміністративно-правового забезпечення захисту соціальних прав військовослужбовців та членів їх сімей в Україні, виявленню прогалин та недоліків у сфері адміністративно-правового забезпечення захисту соціальних прав військовослужбовців та членів їх сімей, розробленню пропозиції щодо удосконалення законодавства у цій сфері та шляхи практичного впровадження досягнутих в дослідженні результатів. Дисертаційне дослідження складається з трьох розділів. У першому розділі досліджуються теоретико-правові засади адміністративно-правового регулювання захисту соціальних прав військовослужбовців та членів їх сімей. Встановлено, що невід'ємним елементом адміністративно-правового статусу військовослужбовців є їхні соціальні права, які держава

зобов'язана належним чином захистити через свою адміністративно-правову діяльність. Досліджено, що державні гарантії реалізації соціальних прав військовослужбовців та членів їх сімей в умовах здійснення реформування Збройних Сил України є запорукою стабільності, захищеності, забезпеченості та гарантованості, потребують оновлення (осучаснення) та належного законодавчого закріплення, запровадження дієвого адміністративно-правового механізму регулювання. У межах адміністративно-правової доктрини визначено терміни: інститут адміністративно-правового захисту військовослужбовців та членів їх сімей, соціально-правовий статус військовослужбовців та членів їх сімей, державні гарантії прав військовослужбовців, ветеранів війни та їх статус, членів сімей військовослужбовців, адміністративно-правовий захист соціальних прав військовослужбовців та членів їх сімей. На підставі науково-теоретичних досліджень вітчизняних вчених уперше обґрунтовано та сформульовано поняття інституту адміністративно-правового забезпечення захисту соціальних прав військовослужбовців та членів їх сімей. Інститут адміністративно-правового забезпечення захисту соціальних прав військовослужбовців та членів їх сімей – це складне і багатогранне поняття, що постійно розвивається та складається з компонентів, які спрямовані на забезпечення і захист конституційних прав і свобод цієї категорії громадян. Він включає широкий спектр компонентів: соціальний захист, соціальне забезпечення, соціальна робота, соціальний супровід, соціальна підтримка і правовий захист. Основою цього інституту є соціальний захист, що визначає норми, які забезпечують реалізацію особливих соціальних пільг, гарантій і компенсацій для задоволення матеріальних і духовних потреб військовослужбовців і членів їх сімей відповідно до їх особливого виду діяльності та підтримує їхній статус в суспільстві. Соціальне забезпечення включає заходи з перерозподілу коштів державного бюджету для надання матеріальної підтримки військовослужбовцям та членам їх сімей, спрямовані на компенсацію, зниження або запобігання негативному впливу соціальних ризиків, що виникають внаслідок особливостей їхньої службової діяльності. У рамках цього інституту виконується соціальна робота, що полягає у наданні кваліфікованої допомоги військовослужбовцям та членам їх сімей з метою підтримки їхнього соціального функціонування, сприяє реалізації громадянських прав і створенню соціальних умов для поліпшення якості життя окремих військовослужбовців і підвищення добробуту їхніх родин. Соціальний супровід у військах доцільно описати як вид соціальної підтримки для військовослужбовців та членів їх сімей, який включає надання комплексу соціальних послуг конкретній особі чи сім'ї. Соціальну підтримку у військах доцільно розглядати, як дії, що спрямовані на побудову стійкості військовослужбовців як окремих індивідуумів, сімей і спільнот з метою зміцнення їхнього потенціалу до відновлення та адаптації. Соціальна підтримка може бути матеріальною, емоційною, інформаційною, інструментальною. Матеріальна підтримка включає надання матеріальних благ. Важливим компонентом інституту адміністративно-правового захисту соціальних прав військовослужбовців є їх правовий захист, який доречно розглядати як організацію безоплатної правової допомоги військовослужбовцям та членам їх сімей з метою реалізації та захисту їхніх законних прав та інтересів, що передбачає консультативну, роз'яснювальну, правопросвітницьку діяльність, допомогу в зборі та складанні правових документів та представництві інтересів у разі порушення законних прав та інтересів. Ключові слова: адміністративно-правове регулювання, соціальний захист військовослужбовців та членів їх сімей, соціальне забезпечення військовослужбовців, гарантії соціальних прав, органи державної влади, соціальний супровід військовослужбовців та членів їх сімей, адміністративне судочинство.

2. The dissertation is devoted to a scientific and legal analysis of administrative and legal support for the protection of social rights of servicemen and their families in Ukraine, identification of gaps and shortcomings in the field of administrative and legal support for the protection of social rights of servicemen and their families, development of proposals for improving legislation in this area and ways of practical implementation of the results achieved in the study. The dissertation study consists of three chapters. The first chapter examines the theoretical and legal framework of administrative and legal regulation of the protection of social rights of servicemen and their family members. The author establishes that an integral element of the administrative and legal status of servicemen is their social rights, which the State is obliged to properly protect through its administrative and legal activities. The author proves that the State guarantees of social rights of servicemen and members of their families

in the context of reforming the Armed Forces of Ukraine are a guarantee of stability, security, safety and guarantee, and require updating (modernisation) and proper legislative consolidation, and introduction of an effective administrative and legal regulatory mechanism. The administrative and legal doctrine defines the following terms: the institute of administrative and legal protection of servicemen and their family members, the social and legal status of servicemen and their family members, the State guarantees of the rights of servicemen, war veterans and their status, family members of servicemen, and administrative and legal protection of social rights of servicemen and their family members. Based on the scientific and theoretical research of national scholars, the author substantiates and formulates for the first time the concept of the institute of administrative and legal support for the protection of social rights of servicemen and members of their families. The institute of administrative and legal support for the protection of social rights of servicemen and their families is a complex and multifaceted concept that is constantly evolving and consists of components aimed at ensuring and protecting the constitutional rights and freedoms of this category of citizens. It includes a wide range of components: social protection, social security, social work, social support, social assistance and legal protection. The basis of this institution is social protection, which defines the norms that ensure the implementation of special social benefits, guarantees and compensations to meet the material and spiritual needs of servicemen and their families in accordance with their special type of activity and supports their status in society. Social security includes measures to redistribute state budget funds to provide financial support to servicemen and their families, aimed at compensating, reducing or preventing the negative impact of social risks arising from the specifics of their service activities. Within the framework of this institution, social work is carried out, which consists of providing qualified assistance to servicemen and their families in order to support their social functioning, promoting the exercise of civil rights and creating social conditions for improving the quality of life of individual servicemen and increasing the well-being of their families. Social support in the armed forces should be described as a type of social support for servicemen and their families, which includes the provision of a range of social services to a specific individual or family. Social support in the armed forces should be viewed as actions aimed at building resilience of servicemen and women as individuals, families and communities in order to strengthen their potential for recovery and adaptation. Social support can be material, emotional, informational and instrumental. Material support includes the provision of material goods. An important component of the institute of administrative and legal protection of social rights of servicemen is their legal protection, which should be considered as the organisation of free legal aid to servicemen and members of their families for the purpose of realisation and protection of their legal rights and interests, which includes advisory, explanatory, legal education activities, assistance in collecting and drafting legal documents and representation of interests in case of violation of legal rights and interests. Keywords: administrative and legal regulation, social protection of servicemen and members of their families, social security of servicemen, guarantees of social rights, public authorities, social support of servicemen and members of their families, administrative proceedings.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- 1. Макарова Т. П. Актуальні питання виплати одноразової грошової допомоги військовослужбовцям та членам їх сімей в умовах воєнного стану. Електронна версія 3(73)-го номера за 2024 рік. Міжнародного наукового журналу «Інтернаука». Серія: «Юридичні науки». <https://www.inter->

nauka.com/issues/law2024/3/9756.

- 2. Макарова Т. П. Актуальність захисту прав військовослужбовців під час воєнного стану в Україні відповідно до Європейської конвенції з прав людини. Електронна версія журналу «Публічне право» № 1 за 2024 рік. https://www.publichne-pravo.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=587:makarova-t-p-aktualnist-zakhystu-prav-viiskovosluzhbovtsiv-pid-chas-voiennoho-stanu-v-ukraini-vidpovidno-do-ievropeiskoi-konventsii-z-prav-liudyny&catid=122&Itemid=483&lang=uk
- 3. Бортняк К. В., Макарова Т. П. Сучасний стан адміністративно-правової системи соціального і правового захисту військовослужбовців та членів їх сімей в Україні. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки. Актуальні питання юридичної науки, Том 35 (74) № 2 2024, с.130-139. https://juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2024/2_2024/22.pdf
- 4. Макарова Т. П. Актуальні питання адміністративно-правового регулювання пенсійного забезпечення осіб, звільнених з військової служби. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Юридичні науки». – 2024. № 6. <https://www.inter-nauka.com/issues/law2024/6/9971>
- 5. Макарова Т. П. Особливості захисту прав військовослужбовців в Україні під час воєнного стану. Правові новели. Видавничий дім «Гельветика» 2024. № 22. Том 2 (26.04.2024 р., протокол № 4), с.76. <http://legalnovels.in.ua/22-2-2024>.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U102027

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бортняк Катерина Василівна

2. Katerina V. Bortnyak

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6319-0409

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мота Андрій Федорович
2. Andrii F. Mota

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0401-3496

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 14321481

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 46, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Теремецький Владислав Іванович
2. Vladyslav I. Teremetskiy

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2667-5167

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 19485263

Місцезнаходження: вул. Раєвського, буд. 23-а, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кононець Віта Петрівна
2. Vita P. Kononets

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4433-3731

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Губарев Сергій Володимирович

2. Sergiy V. Hubariev

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0340-8514

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: вул. Джона Маккейна, буд. 33, Київ, 02000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне

Петков Сергій Валерійович

Прізвище Ім'я

По-батькові

голови ради

Власне

Петков Сергій Валерійович

Прізвище Ім'я

По-батькові

головуючого на

засіданні

Відповідальний Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського, Масик Марія Зіновіївна

за підготовку

облікових

документів

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна